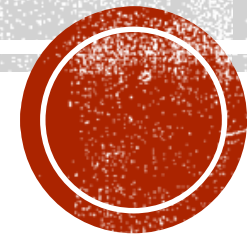

Ανιχνεύοντας το ανενεργό αρχείο του ΑΠΘ

Σοφία Ζαπουνίδου, Ευστάθιος Αμανατίδης

Αρχειονόμοι-Βιβλιοθηκονόμοι, Κεντρική Βιβλιοθήκη

Βιβλιοθήκη
Κέντρο Πληροφόρησης
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Όλα ξεκίνησαν με ένα ερώτημα

- «Πως μπορώ να βρω πόσοι Εβραίοι φοιτητές ήταν εγγεγραμμένοι στο ΑΠΘ πριν το Μαύρο Σάββατο της Θεσσαλονίκης (11/07/1942) και πόσοι μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου προσπάθησαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους; »

Ποιος; Τι; Που;

Στόχος: Ανίχνευση ανενεργού διοικητικού αρχείου ΑΠΘ

Προεργασία (11/2016-05/2017) I

- **Θεσμικά**
- **Οργανωτικά**
- **Τεχνικά**
- Αναζήτηση στα ΓΑΚ – IAM
- Επιτροπή ΒΚΠ
- Σύγκλητος ΑΠΘ (2923/2016)
- Συμβουλευτική ομάδα (11/2016)
 - Κατερίνα Νάστα, προϊσταμένη διεύθυνσης Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης ΑΠΘ
 - Ακρίτας Καϊδατζής, Επίκουρος Καθηγητής, Νομική Σχολή
 - Ελευθερία Μαντά, Λέκτορας, Τομέας Νεότερης-Σύγχρονης Ιστορίας, Τμ. Ιστορίας & Αρχαιολογίας, υπεύθυνη του Ιστορικού Αρχείου ΑΠΘ
 - Ορέστης Καλογήρου, Καθηγητής, Τμ. Φυσικής

Προεργασία (11/2016-05/2017) II

- Θεσμικά
- Οργανωτικά
- Τεχνικά

Ομάδα εργασίας αποτελούμενη από αρχειονόμους, βιβλιοθηκονόμους, ιστορικούς (11/2016)

- Αρχικός σχεδιασμός: ανίχνευση και αρχειακή περιγραφή από τα μέλη της ομάδας
- Προβληματισμοί:
 - Πρόσβαση στο ανενεργό αρχείο
 - Φόρτος εργασίας για το προσωπικό γραμματειών
 - Προσωπικά δεδομένα και άλλα νομικά ζητήματα
 - Επίπεδο περιγραφής εντοπισμένων αρχείων
 - Κωδικοί
- Τελικός σχεδιασμός:
 - Δύο (2) συνεργαζόμενες ομάδες των δύο ατόμων
 - Διαμοιρασμός σχολών στο κύριο **campus** ΑΠΘ
 - Δημιουργία επιτροπών ανενεργού αρχείου από κάθε Σχολή/Τμήμα
 - Πρόταση Βιβλιοθήκης (Μέλος ΔΕΠ – Γραμματεία – Βιβλιοθηκονόμος)
 - Ανίχνευση μετά από συνεννόηση με την Επιτροπή του κάθε τμήματος/σχολής
- Ενημέρωση βιβλιοθηκονόμων (23/02/2017)

Προεργασία (11/2016-05/2017) III

- Θεσμικά
- Οργανωτικά
- **Τεχνικά**
 - Εκπαιδευτικό σεμινάριο (02/12/2016) με τίτλο:
“Βασικές αρχές της αρχειονομίας & πρακτική εφαρμογή στο λογισμικό AtoM”
 - Δρ. Τριανταφυλλιά Κουρτούμη, αρχειονόμος στα Γενικά Αρχεία Κράτους - Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας και Επιστημονική συνεργάτιδα στο ΑΤΕΙΘ, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης
 - Ευγένιος Παπαδόπουλος, Βιβλιοθηκονόμος, Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου
 - Πιλοτική χρήση του AtoM (Access to Memory)
 - <http://archives.lib.auth.gr>
 - Μελέτη περίπτωσης: Αρχείο πρώην Σχολής Νομικών & Οικονομικών Επιστημών
 - Πολιτική ανίχνευσης
 - Οδηγίες αρχειακής περιγραφής – χρήσης AtoM

Εφαρμογή Σχεδίου (10/2017 – 10/2018)

- Αίτημα Βιβλιοθήκης για δημιουργία επιτροπών αρχείου (10/2017)
- Ενημέρωση μελών επιτροπών αρχείων (07/12/2017)
 - Παροχή πρόσβασης στους χώρους φύλαξης
 - Συγκέντρωση σχετικού υλικού, π.χ. παλαιές χειρόγραφες ή ηλεκτρονικές καταγραφές
 - Προσωπικό που ασχολείται με το αρχείο
 - Τυχόν εργασίες ή προγράμματα που υλοποιήθηκαν στο αρχείο
 - Σχετικές με το αρχείο ιστορικές καταγραφές και τυχόν βιβλιογραφικές του αναφορές
 - Συνθήκες φύλαξης, π.χ. αγορές αναλωσίμων ή εξοπλισμού για το αρχείο (αρχειοστασίων, αντιόξινων κυτίων)
- Ανίχνευση αρχείων
- Καταγραφή στο **AtoM**

Ανίχνευση αρχείων: εργασίες

- Ανάθεση συγκεκριμένων αρχείων σχολών σε κάθε ομάδα εργασίας.
- Μελέτη του ιστορικού φορέα παραγωγής του αρχείου.
- Συνεργασία με κατά τόπους επιτροπές αρχείων και αυτοψία του αρχείου.
- Καταγραφή στο **AtoM** (archives.lib.auth.gr). Για κάθε ανιχνευμένο αρχείο καταγράφονται οι παρακάτω πληροφορίες:
 - πληροφορίες σχετικά με το φορέα φιλοξενίας [πρότυπο **ISDIAH**],
 - πληροφορίες σχετικά με το φορέα παραγωγής [πρότυπο **ISAAR (CPF)**],
 - πληροφορίες σχετικά με το ανιχνευμένο αρχείο [**ISAD(G)**].
- Δεν αναρτάται στην εγγραφή η ακριβής τοποθεσία του κάθε αρχείου.
- Η Επιτροπή Αρχείου κάθε Σχολής/Τμήματος συνέβαλαν με σχόλια και πληροφορίες και στις αναρτημένες εγγραφές στο **AtoM**.

Αποτελέσματα

- 6.350 μέτρα ραφιού
- Σχολές/Τμήματα
 - Πρωτόκολλα
 - Φάκελοι γραμματείας με σχέδιο οργάνωσης φακέλων -- Αλληλογραφία
 - Πρακτικά συνεδριάσεων
 - Ατομικοί φάκελοι φοιτητών
- Διοικητικές υπηρεσίες
 - Φ.Ε.Κ., Αποσπάσματα Πρακτικών Συγκλήτου,
 - Πρυτανικές Αποφάσεις,
 - Πρακτικά Πανεπιστημιακών Επιτροπών,
 - Βιβλία Πρωτοκόλλου, Αλληλογραφία,
 - Τοπογραφικές Κατόψεις, Αρχιτεκτονικά Σχέδια,
 - Μισθοδοτικές Καταστάσεις-Μεταβολές, Διδακτικού και Διοικητικού Προσωπικού,
 - Ημερολόγια-Καθολικά Ταμείου, Οικονομικές Απολογιστικές Καταστάσεις Διαχείρισης Έργων, Εντάλματα Χρηματικών Πληρωμών, Αποδείξεις και Τιμολόγια Πληρωμής.

Περιορισμοί διαδικασίας ανίχνευσης

- Ανίχνευση χαρτώου υλικού
 - Κτίριο Διοίκησης
 - Σχολές/Τμήματα
 - Ορισμένοι τομείς
- Δεν υπάρχει καταγεγραμμένη η ιστορική πορεία συγκρότησης και εξέλιξης του αρχείου.
- Δεν έγινε ανίχνευση
 - Ηλεκτρονικών αρχείων
 - Συλλογών έργων τέχνης – αντικειμένων.
 - Επιτροπές, τομείς τμημάτων, εργαστήρια που διαθέτουν συλλογές για εκπαιδευτικούς/ερευνητικούς σκοπούς
 - Πανεπιστημιακών συλλόγων

Φυσική κατάσταση υλικού

- Συνθήκες φύλαξης ανιχνευθέντων αρχείων
- Καλή ή Πολύ καλή φυσική κατάσταση
 - Λίγες περιπτώσεις κακής φυσικής κατάστασης
 - Μέριμνα και αθόρυβη προσπάθεια συναδέλφων των γραμματειών σχολών και τμημάτων.
- Σημαντική η συνδρομή των υπαλλήλων – συνδέσμων των επιτροπών αρχείων

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ

Μέρος του ανενεργού διοικητικού
αρχείου

Θεολογική Σχολή

Φάκελοι φοιτητών σε φοριαμούς.

Βιβλιοθήκη – πιλότος, διαχειρίζεται το ημιενεργό και ανενεργό αρχείο της Θεολογικής Σχολής.

Σχολή Επιστημών Υγείας

Φάκελοι προπτυχιακών φοιτητών πρώην
Σχολής Ιατρικής.

ΑΡΧΕΙΟ ΣΧΟΛΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Σχολή Θετικών Επιστημών

Η Σχολή Θετικών Επιστημών συγκέντρωσε το ανενεργό αρχείο όλων των γραμματειών σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.

Κατάλογος κατόχων δικαιωμάτων

ΓΛΩΣΣΑ	^
Μοναδικές εγγραφές	44
Ελληνικά	44
Αγγλικά	1
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	^
Όλα	
Τμήμα Βιολογίας, Βιβλιοθήκη	4
Τμήμα Γεωπονίας, Βιβλιοθήκη	2
Νομική Σχολή, Βιβλιοθήκη	2
Γραμματεία Συγκλήτου	1
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπη...	1
Τμήμα Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών...	1
Θεολογική Σχολή, Γραμματεία	1
Τμήμα Γενικού Αρχείου	1
Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Α...	1
Τμήμα Χημικών Μηχανικών, Γραμμα...	1
ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ	v
ΟΝΟΜΑ	v
ΤΟΠΟΣ	v
ΘΕΜΑ	v
GENRE	v
ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ	^
☒ Περιγραφές ανώτατου επιπέδου	
☐ Όλες οι περιγραφές	
Όλα	
Αρχείο	43
Συλλογή	1
ΤΥΠΟΣ ΜΕΣΟΥ	v

Εμφανίζει 44 αποτελέσματα

Αρχειακή περιγραφή

Περιγραφές στο ανώτατο επίπεδο ✕

Ταξινόμηση κατά: Αλφαβητικά ▾

4 αποτελέσματα με ψηφιακά αντικείμενα 🔍 Προβολή αποτελεσμάτων με ψηφιακά αντικείμενα

Αρχείο Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης ΑΠΘ

GR ThAP-b001 CLIB · Αρχείο ·

Το Διοικητικό Αρχείο της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ αποτελείται από : Πρακτικά της Επιτροπής Εποπτείας της Βιβλιοθήκης, Βιβλία Πρωτοκόλλου, Αλληλογραφία (Εισερχόμενα και Εξερχόμενα), Βιβλία και Καταστάσεις Υπηρεσίας του Προσωπικού της Βιβ...
Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης ΑΠΘ

Αρχείο Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών. Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης

GR ThAP-adm 2.1 ADMIN-DOD · Αρχείο · 1943-2012

Το αρχειακό υλικό αποτελείται από Εντάγματα Χρηματικών Πληρωμών, Μισθοδοτικές Καταστάσεις-Μεταβολές, Διδακτικού και Διοικητικού Προσωπικού, Κρατήσεις Ταμείων, Εκκαθαριστικά Σημειώματα, Βεβαιώσεις Εφορίας, Ημερολόγια-Καθολικά Ταμείου, Οικονομικές Α...
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών. Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης

Αρχείο Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανοργάνωσης

GR ThAP-adm 3.1 ADMIN-GDTY · Αρχείο · 1963-2010

Το υλικό αποτελείται από Φ.Ε.Κ., Πρακτικά της αρμόδιας Επιτροπής, Αποσπάσματα Πρακτικών Συγκλήτου, Πρυτανικές Αποφάσεις, Βιβλία Πρωτοκόλλου, Αλληλογραφία, Τοπογραφικές Κατόψεις, Σχέδια, καθώς και Αρχιτεκτονικές, Στατικές και Περιβαλλοντικές Εκθέσε...
Τμήμα Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Μηχανοργάνωσης

Αρχείο Γραμματείας Συγκλήτου

GR ThAP-adm 5 GRAMM-SYG · Αρχείο · 1928-2010

Το αρχειακό υλικό αποτελείται από βιβλία με: Ευρετηρία Αποφάσεων (1928-1931), Παρουσιολογία-Πρακτικά Συνεδριάσεων της Συγκλήτου (1928-2015), της Α' και Β' Συγκλητικής Επιτροπής (1971-1974), καθώς και βιβλία Διεκπεραίωσης της Γραμματείας ...
Γραμματεία Συγκλήτου

Αρχείο Θεολογικής Σχολής

GR ThAP-s015 THEOSCHD · Αρχείο · 1978-2012

Το αρχειακό υλικό αποτελείται από Καρτέλες (3 μ.) και Ατομικούς Φακέλους Διδακτικού Προσωπικού (11,25 μ.), Προπτυχιακών (66,15 μ.), και Μεταπτυχιακών (9,60 μ.) Φοιτητών, Υποψηφίων Διδακτόρων (6,40 μ.), Βαθμολογία (10,20 μ.), Βιβλία Πρωτοκόλλου ...
Θεολογική Σχολή

Αρχείο Θεολογικής Σχολής. Τμήμα Θεολογίας

GR ThAP-b015 THEO · Αρχείο · 1941-2009

Στο πλαίσιο του προγράμματος το αρχειακό υλικό ταξινομήθηκε στις ακόλουθες αρχειακές ενότητες:
(Αντίγραφο διοικητικής αναφοράς). " Απολογισμός πεπραγμένων ... ό.π. 1. Πρακτικά Συνεδριάσεων Κοσμητείας 2. Πρακτικά Συνεδριάσεων Σχολής 3. Πρακτικ...
Θεολογική Σχολή. Τμήμα Θεολογίας

Αρχείο Θεολογικής Σχολής. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

GR ThAP-s015 PAST · Αρχείο · 1982-2018

Το αρχειακό υλικό είναι οργανωμένο στις παρακάτω σειρές: Πρακτικά Συνελεύσεων (Πρακτικά ΓΣ Τμήματος και Πρακτικά ΔΣ), Ατομικοί Φάκελοι Διδακτικού Προσωπικού, Φοιτητών , Μεταπτυχιακών και Διδακτόρων.
Θεολογική Σχολή. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Αρχείο Παιδαγωγικής Σχολής. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

GR ThAP-b033 EDUC · Αρχείο · 1901-1990

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης εκτός από το δικό του αρχείο, που εκτείνεται από το 1987 και εώς πρσφείνει στις συλλογές του και τα ακόλουθα αρχεία: 1) Αρχείο Υποδιδασκαλείου Ασπίνων

<http://archives.lib.auth.gr>

Μελλοντικός σχεδιασμός

- **Δεκέμβριος 2018 – Τελική αναφορά στη Σύγκλητο ΑΠΘ**
 - Αποτελέσματα ανίχνευσης
 - Υπολογισμός εργατωρών για επεξεργασία σε επίπεδο φακέλου
 - Οργάνωση δομής εντός της Βιβλιοθήκης & Κέντρου Πληροφόρησης ΑΠΘ
- **Διασφάλιση χρηματοδότησης για**
 - Υλοποίηση έργου συγκρότησης «Ιστορικού Αρχείου ΑΠΘ»
 - Διαμόρφωση χώρων αποθήκευσης με κατάλληλες συνθήκες συντήρησης και φύλαξης
 - Προμήθεια αντιόξινων κουτιών φύλαξης για μέρος του υλικού
 - Μέρος του υλικού χρειάζεται αποκατάσταση από συντηρητή
 - Ψηφιοποίηση μέρους του υλικού
 - Ανάπτυξη πολιτικών (π.χ. προστασίας προσωπικών δεδομένων, πρόσβασης και αναπαραγωγής)

Το όραμα - 2026

- **2026 - 100 χρόνια ΑΠΘ**

- Πλήρης κατάλογος του ιστορικού αρχείου του ΑΠΘ.
- Υποστήριξη επιστημονικής έρευνας
- Προβολή του αρχειακού υλικού, της ιστορίας και της πολύπλευρης συμβολής του ΑΠΘ.

Σας ευχαριστούμε πολύ

Ομάδα εργασίας:

- Ευστάθιος Αμανατίδης
- Ελένη Δρεπανίδου
- Σοφία Ζαπουνίδου
- Ροδόπη Χαμουρούδη

Βιβλιοθήκη &
Κέντρο Πληροφόρησης
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

<http://archives.lib.auth.gr>
archivesteam@lib.auth.gr

